

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ул. Пирила и Методија 29, Пирот // e-mail: odsekipirot@akademijanisanis.edu.rs//web:
<https://odsekipirot.akademijanisanis.edu.rs/>

CPD/LLL Strategy

Стратегија стручног усавршавања/целоживотног учења

Током реализације пројекта *Keep Educating Yourself (Настави да се усавршаваши)* Академија техничко-васпитачких струковних студија Одсек Пирот, имала је част и задовољство да у оквиру институције отвори Центар за целоживотно учење, први и једини у округу. Наша високошколска институција овим постаје образовна институција која повезује и обједињује образовне институције свих нивоа у пиротском округу. Улога Центра још је важнија уколико узмемо у обзир стратешки положај ове институције која се налази у пограничном крају, са значајним бројем мањинског становништва и чија примарна улога треба да буде интегрисање, повезивање и неговање интеркултуралности. Наш новоосновани центар у Одсеку Пирот пружа могућност за стручно усавршавање пре свега васпитача, али и учитеља, наставника, као и незапослених одраслих и студената којима је потребна додатна подршка за одгој и васпитање деце, едукацију родитеља или бригу о старијим особама. Центар има за циљ да прати и развија се у складу са потребама свих интересних група али и општине Пирот, припадника мањинске средине, удружења грађана као и међународних организација. Овим ће Центар постати свеобухватан едукативни центар којим ће се побољшати квалитет образовања и живота локалног становништва.

У овој стратегији перманентно стручно усавршавање или целоживотно учење дефинише се као непрекидни и планирани процес учења и развоја који доприноси стручном али и личном развоју. Ово је процес који појединцима омогућава да се развијају и испуњавају своје потенцијале уз стални раст самопоуздања и унапређење релевантних генеричких и специфичних компетенција у областима свог рада које се стално и брзо мењају. Компетенције се односе на релевантне вештине, знање, разумевање и атрибуте које појединац има и развија и које му омогућавају да ради одређени посао у датом контексту, а према одређеним унапред прихваћеним стандардима.

Од суштинског је значаја да појединац има на уму да су његове потребе за стручним усавршавањем јединствене и да сам мора да их сагледа и освести, као и да нађе начин да их задовољи на најбољи могући начин.

На целоживотно учење или стручно усавршавање често се гледа као на цикличне процесе који треба да имају своје фазе (нпр: <https://www.cipd.co.uk/learn/cpd/cycle>) или кораке који се односе на следеће:

1. Препознајте/идентификујте потребу: неопходно је да разумете одакле долазите, где сте сада и где желите да budete
2. Планирајте: разрадите како ћете стићи тамо где желите да budete, са јасним исходима и референтним тачкама на основу којих ћете пратити своје напредовање.
3. Делајте: понашајте се у складу са планом који сте направили и будите отворени за

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

учење и стицање нових искустава

4. Промишљајте: искористите у највећој могућој мери своје свакодневно учење тако што ћете редовно анализирати своја искуства и стећи атрибуте рефлексивног практичара.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

5. Примените: стварајте прилике у којима можете превести теорију у праксу и користити у свом раду оно што сте научили током свог усавршавања.
6. Делите: размењујте своја искуства учења у стручним заједницама да бисте стекли шири и бољи увид и корист од подршке своје заједнице.
7. Утицај: мерите свеукупни утицај свог учења на оно што радите.

Широко постављена, стратегија стручног усавршавања васпитача има за циљ да ослушкује потребе практичара и у складу са њима нуди подршку која ће испунити њихове потребе. Дакле, ради се о двосмерном процесу који, с једне стране, иницирају практичари, а с друге стране, подржавају наставници Високе школе. Исто тако, наставници, односно реализатори програма стручног усавршавања периодично спроводе анализу потреба васпитача, на основу њих иницирају и осмишљавају различите облике стручног усавршавања који би требало да на ове идентификоване потребе одговоре.

Ова стратегија писана је у складу са мисијом, визијом и циљевима центра за целоживотно учење који је основан у оквиру пројекта. Мисија Центра је промовисање учења, пружање знања и сета преносивих вештина који ће корисницима помоћи у личном и професионалном развоју током читавог живота. Визија Центра односи се на организацију која доприноси личном и професионалном развоју кроз анализу развојних потреба, постављање циљева развоја, израде плана акције, реализацију програма учења и развоја и евалуацију целокупног процеса.

Циљеви рада Центра садрже опште и специфичне циљеве.

Општи циљеви:

1. Континуирани лични и професионални развој циљних група (васпитача, учитеља, наставника, медицинских сестара, стручних сарадника, радних терапеута, родитеља, чланова породица, медија, локалних самоуправа, заинтересованих чланова шире друштвене заједнице, удружења грађана) које су директно и/или индиректно укључене у рад за добробит и развој заједнице;
2. Континуирано учење и развој осетљивих група (деца, млади, старије особе, незапослени, маргинализоване групе).

Специфични циљеви:

1. Идентификација области у којима су чланови одређених циљних група компетентни;
2. Идентификација области у којима је члановима одређених циљних група потребно да стекну или побољшају компетенције;
3. Идентификација специфичних потреба потенцијалног развоја;
4. Идентификација стилова учења, активности и ресурса који су потребни/пожељни за реализацију развојних активности;
5. Вођење кроз процес напредовања и редифинисања планова личног и професионалног развоја;

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

6. Осмишљавање и реализација програма целоживотног учења и развоја према потребама – деца и млади (квалитетно слободно време), старије особе (активно старење), особе са инвалидитетом, незапослени и друге маргинализоване и вулнерабилне групе (друштвена инклузија);
7. Реализација формалних и неформалних облика учења (акредитовани програми, курсеви, тренинзи, радионице, предавања, *e-learning*, конференције, стицање квалификација и слично);
8. Анализа и идентификација потреба тржишта рада, предузећа и послодаваца, у циљу повећања ефикасности тржишта рада.
9. Мобилност у учењу и раду (локална, национална и интернационална)
10. Оснаживање и усавршавање система струковног образовања кроз повезивање са установама и предузећима.

Циљеве свог рада Центар реализује давањем савета у вези са учењем и радом грађана, с обзиром на то да су то области које прате грађане кроз цео живот.

Савети се дају лицима заинтересованим за различите видове учења током целог живота кроз различите облике ваннаставних активности и кроз усмеравање следећег процеса:

1. целоживотног учења на формалном нивоу кроз реализацију акредитованих семинара;
2. целоживотног учења студената на високој школи;
3. целоживотног учења у образовању одраслих;
4. целоживотног учења незапослених одраслих;
5. целоживотног учења деце, младих и старијих грађана;
6. целоживотног учења младих који припадају угроженим групама,
7. целоживотног учења осетљивих категорија становништва.

Целоживотно образовање и каријерно вођење помаже грађанима, практичарима, односно различитим полазницима укљученим у различите облике целоживотног учења које се у Центру организује тако што им се кроз активности Центра отварају могућности учења током читавог живота у складу са њиховим интересовањима, потребама тржишта рада и најновијим достигнућима у области за коју су заинтересовани.

Каријерним вођењем у високом образовању помаже се студентима и дипломираним студентима васпитачког и других профила разлитих нивоа студија, који нису остварили успешан прелазак на тржиште рада, доношење добрих одлука у вези са могућностима и вредностима опција за које се опредељују и успешан прелазак на тржиште рада (а у вези са праксом, стипендирањем, мобилношћу, волонтирањем, запослењем и томе слично).

Целоживотно учење односи се на: децу и младе; запослене и незапослене одрасле; старије особе; осетљиве и маргинализоване групе.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

У оквиру ових широко постављених циљева Стратегије нудиће се и подршка специфичнијим циљним групама, као што су, на пример, радници који се суочавају са потребом мобилности, било да се ради о мобилности у оквиру матичне институције или о промени послодавца у својој или некој потенцијалној страни држави. Центар ће одговарати и на специфичне потребе старијих радника, нпр. њиховим укључивањем у учење и активно управљање процесом одласка у пензију, али и на потребе деце и младих, као што је, на пример, управљање слободним временом.

Стратегија предвиђа богат репертоар облика стручног усавршавања, односно целоживотног учења и своје циљеве реализује на следеће начине:

- осмишљавањем и реализацијом акредитованих програма стручног усавршавања;
- осмишљавањем и реализацијом других видова целоживотног учења: семинара, тренинга радионица, онлајн обука, трибина, округлих столова, дискусија, панел дискусија, научних и стручних конференција...
- кроз појединачне личне, писане или електронске консултације са предавачима или тимом, а у вези са одређеним питањем;
- издавањем публикација;
- изградом и постављањем база података;
- израђивањем предлога пројекта – националних и међународних;
- реализацијом различитих пројеката усмерених ка развоју целоживотног учења
- реализацијом мобилности
- реализацијом кратких циклуса студија.

Стратегијом се претпоставља да све горенаведене активности реализују компетентни чланови и сарадници Центра за целоживотно учење. Зато је важно да едукатори, професори који раде у Центру и њихови програми обука не само да прате потребе локалне заједнице, већ да се и сами континуирано усавршавају и предано прате истраживања и савремене тенденције у области наставе, педагогије, психологије, социологије и свих осталих академских поља. Једино на тај начин се циклус целоживотног учења затвара и може на најбољи начин да испрати брзе промене са којим се суочава савремено друштво.